

2017-17

Tvivel om oplysningsgrundlaget ved afslag på arbejdsredskab

En borger, der var permanent kørestolsbruger, søgte om dækning af prisforskellen mellem en bil med forhjulstræk og en firehjulstrukket bil, så han bedre kunne udføre sit arbejde. Borgeren havde flere gange oplevet at sidde fast med sin bil med forhjulstræk, når han besøgte frøplantager og planteskoler som led i sit arbejde.

7. juli 2017

Forvaltningsret
1121.1 – 1121.3

Kommunen gav borgeren afslag. Kommunen mente med henvisning til en udtalelse fra en vejledningsenhed under Beskæftigelsesministeriet, at borgeren kunne bruge en tidligere bevilget firehjulet ATV (en crossmaskine), som kunne transporteres på en trailer.

Borgeren mente, at kommunen og vejledningsenheden havde misforstået, hvad det var for et underlag, han kørte på. Han kontaktede derfor selv vejledningsenheden, som nu gav udtryk for støtte til borgerens ønske om en bil med træk på alle fire hjul. Han skrev derefter til Ankestyrelsen, at kommunens vurdering var baseret på et "unuanceret og forkert grundlag", og opfordrede styrelsen til at kontakte vejledningsenheden. Borgeren mente også, at løsningen med ATV'en havde en række ulemper.

Ankestyrelsen forholdt sig ikke til borgerens opfordring og lagde vægt på de eksisterende oplysninger fra kommunen.

Borgeren klagede til ombudsmanden, som mente, at Ankestyrelsen burde have imødekommet borgerens opfordring til at indhente yderligere oplysninger fra vejledningsenheden. Ombudsmanden henviste til, at borgeren havde rejst relevant tvivel om rigtigheden af de oplysninger, som indgik i grundlaget for styrelsens afgørelse om at stadfæste kommunens afslag.

Ombudsmanden henstillede til Ankestyrelsen at genoptage sagen og træffe en ny afgørelse.

(Sag nr. 16/04227)

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse i sagen (oprindelig stilet til borgeren), efterfulgt af en sagsfremstilling.

Følgende betegnelser er brugt til at anonymisere sagen:

Virksomhed A: den virksomhed, som borgeren var ansat i

B: borgeren

C: en medarbejder i Specialfunktionen Job & Handicap under Beskæftigelsesministeriet

X Kommune og Jobcenter X

Ombudsmandens udtalelse

1. Afgrænsning

Du skriver i klagen til mig, at din sag ikke er blevet belyst korrekt, og at der derfor er truffet afgørelse på et urigtigt grundlag.

Min høring af X Kommune og Ankestyrelsen i anledning af din klage angik navnlig dette spørgsmål, dvs. oplysningen af sagen. Jeg har ud fra myndighedernes svar til mig koncentreret min undersøgelse om Ankestyrelsens behandling af din sag.

Jeg henviser til § 16, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013). Det fremgår af denne bestemmelse, at ombudsmanden selv afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

2. Din ansøgning

I forbindelse med dit fleksjob som (...) i virksomhed A har du søgt X Kommune om tilskud efter beskæftigelsesindsatslovens § 74 til dækning af prisforskellen mellem en allerede bevilget bil efter serviceloven og en bil med træk på alle fire hjul.

Du blev bevilget fleksjob i [årstal] på grund af en rygmarvsskade efter en trafikulykke [fire år tidligere]. Du er permanent kørestolsbruger.

Din ansøgning skyldes bl.a., at du i forbindelse med udførelsen af dine arbejdsopgaver på frøplantager, planteskoler mv. flere gange har oplevet at sid-

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

de fast med din nuværende bil med forhjulstræk. En ændring af din jobfunktion betyder også, at du nu er mere ude "i felten".

3. Retsgrundlaget

§ 74 i beskæftigelsesindsatsloven (nu lovbekendtgørelse nr. 1342 af 21. november 2016) har følgende ordlyd:

”§ 74. Jobcenteret kan give en person, der er ansat eller som skal ansættes i fleksjob, hjælp til arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger samt hjælp til kortvarige kurser, når hjælpen har afgørende betydning for, at den pågældende kan fastholde eller opnå ansættelse i fleksjob. Det er endvidere en forudsætning, at arbejdsredskabet eller arbejdspladsindretningen kompenserer for den pågældendes begrænsninger i arbejdsevnen.

Stk. 2. Jobcenteret giver hjælp efter stk. 1, når hjælp efter anden lovgivning ikke er tilstrækkelig til at kompensere for den pågældendes begrænsninger i arbejdsevnen.

Stk. 3. Jobcenteret giver hjælp efter stk. 1 uden hensyn til ansøgerens og ægtefællens indtægts- og formueforhold.”

4. Ankestyrelsens afgørelse

4.1. Ankestyrelsen fandt den 16. september 2016 ikke grundlag for at tilside-sætte X Kommunes afslag af 2. marts 2016 på din ansøgning.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at du tidligere var blevet bevilget en firehjulet ATV samt en anhænger til transport af ATV'en, og at kommunen vurderede, at ATV'en var egnet til at kompensere for dine begrænsninger i arbejdsevnen.

Styrelsen bemærkede, at kommunen havde indhentet en udtalelse fra Specialfunktionen Job & Handicap (en vejledningsenhed under Beskæftigelsesministeriet), der vurderede, at en bil med kun forhjulstræk var det ideelle til terrænkørsel, og at kommunen derfor havde vurderet, at den ansøgte bil ikke ville kompensere for dine begrænsninger i arbejdsevnen.

Af X Kommunes notater fra tre telefonsamtaler med specialfunktionen fremgår det, at specialfunktionen bl.a. mente, at den bilmodel, som du havde foreslået i din ansøgning, var "en personbil med træk på alle 4 hjul og ej en firehjuls-trækker. Denne model er ikke velegnet til brug i ufarbart terræn. Den vil sætte sig fast og er således ikke beregnet til at køre i skov og mose".

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Videre fremgår det, at en bil med forhjulstræk "normalt [er] det ideelle til terrænkørsel, hvorfor bilen også kan bruges på passager på skovveje", og at du ved at benytte ATV'en til arbejdsbrug var "kompenseret for begrænsningen i arbejdsevnen med at komme frem til træer og buske i ufarbart terræn". Om ATV'en fremgår det, at specialfunktionen vurderede, at den var "beregnet til at komme frem i ellers ufarbart terræn", og at behovet for ATV'en til jagt minder om behovet for et køretøj til arbejdsbrug. Der er tale om samme terræn.

Notaterne er gengivet i deres helhed i min sagsfremstilling nedenfor.

4.2. Som nævnt ovenfor er det din opfattelse, at din sag ikke er blevet belyst korrekt, og at der derfor er truffet afgørelse om afslag på et urigtigt grundlag.

Du mener i den forbindelse, at myndighederne har misforstået, hvad det er for et underlag, du kører på med din bil.

I din klage til Ankestyrelsen anførte du bl.a. følgende om specialfunktionens vurderinger:

"For det første er der i min jobfunktion hverken tale om kørsel i mose eller ufarbart terræn. Jeg ved ikke hvor disse forestillinger kommer fra, men på det grundlag er det klart at ingen biler er egnede. Hvis der derimod skeles til, at jeg skal kunne bevæge mig let og ubesværet mellem frøkilder, rundt i frøplantager (hvor der er græsdekke i bunden), på skovveje, fremkommelige skovspor og rundt på planteskolers produktionsanlæg er vurderingen nok en helt anden. Hvis det har været tørt længe kan jeg køre med min nuværende bil med forhjulstræk. Hvis det derimod har regnet eller sneet for nyligt, bliver jorden blød og fedtet og bilen mister vejgrebet og skal trækkes fri. En bil med træk på alle 4 hjul vil i denne sammenhæng let kunne køre disse steder og i den sammenhæng kunne kompensere for mine begrænsninger i arbejdsevnen pga. manglende mobilitet. Det er simpelthen forkert hvad der står i begrundelsen citeret nederst i foregående afsnit. En bil med træk på alle 4 hjul vil ALTID være at foretrække til kørsel udenfor almindelig befæstning frem for en bil alene med forhjulstræk. Det tror jeg ikke, der er nogen med indsigt i kørsel udenfor almindelig belægning, der vil modsætte sig."

Den 20. juni 2016 skrev du til Ankestyrelsen, at du havde drøftet sagen telefonisk med den medarbejder i Specialfunktionen Job & Handicap, der havde rådgivet X Kommune, og at du via telefonsamtalen havde fået vished for, at vurderingen af dit behov og en egnet løsning var baseret "på et unuanceret og forkert grundlag".

Du oplyste i din e-mail til Ankestyrelsen, at medarbejderen havde forstået dit behov – som beskrevet telefonisk af kommunen – ganske anderledes, end det

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

reelt var tilfældet, nemlig som ”behov for kørsel i skov og mose udenfor markerede spor og stier”. Du oplyste også, at medarbejderen baseret på den nye forståelse af sagen mente, at ”en bil med træk på alle 4 hjul nok var ganske velovervejet og egnet”. Du gav Ankestyrelsen den pågældende medarbejders direkte telefonnummer, ”hvis I måtte ønske at tale med ham under behandlingen af denne sag”.

Jeg forstår din henvendelse af 20. juni 2016 til Ankestyrelsen som en opfordring til styrelsen om at kontakte Specialfunktionen Job & Handicap, hvis styrelsen ikke kunne lægge dine oplysninger om specialfunktionens ændrede vurdering af sagen til grund.

I din klage til mig har du også selv beskrevet henvendelsen til Ankestyrelsen som en opfordring til styrelsen, og styrelsen har ikke i sin udtalelse til mig bestridt, at din henvendelse skulle forstås sådan.

Ankestyrelsen lagde ikke dine oplysninger til grund for styrelsens afgørelse, jf. ovenfor pkt. 4.1.

Styrelsen forholdt sig heller ikke til din opfordring, hverken i styrelsens afgørelse eller i styrelsens brev af 4. juli 2016 til dig om, at styrelsen ville hastebehandle sagen på baggrund af henvendelser fra dig og X Kommune.

5. Oplysningsgrundlaget

5.1. Det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten, at den myndighed, der skal træffe afgørelse i en sag, har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en materielt rigtig afgørelse (officialprincippet).

På det sociale område er undersøgelsesprincippet indeholdt i § 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1345 af 23. november 2016.

I Folketingets Ombudsmands beretning for 1999, s. 140 – der handlede om afslag på at genoptage en sag om opholds- og arbejdstilladelse – udtalte ombudsmanden bl.a. følgende om officialprincippet:

”Princippet forudsætter ikke alene at alle relevante forhold er belyst ved det foreliggende materiale, men også at oplysningerne er pålidelige. Er der tvivl om holdbarheden af et væsentligt faktum, hører det med til sagsoplysningen at søge denne tvivl afklaret således at det ved en sædvanlig bevismæssig vurdering kan afgøres om den pågældende oplysning kan lægges til grund ved afgørelsen. Dette gælder også oplysninger indhentet fra en anden myndighed.”

Jeg kan også henvise til Steen Rønsholdt, Forvaltningsret, 4. udgave (2014), s. 380 f., Karsten Revsbech m.fl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 150, og Kaj Larsen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 449 f. Hos sidstnævnte bemærkes i forbindelse med Folketingets Ombudsmands beretning for 1997, s. 74, at det følger af de almindelige krav til bevis, at en myndighed må forholde sig til partens indsigelser mod rigtigheden af en oplysning.

Hos Sten Bønsing, Almindelig Forvaltningsret, 3. udgave (2013), s. 142 f., anføres det, at forvaltningen har pligt til at vurdere, om en parts opfordring til, at der indhentes bestemt materiale, skal efterkommes. Hvis opfordringen er relevant og angiver noget, der bør indhentes, indebærer det efter fremstillingen en pligt for forvaltningen til at indhente materialet, jf. oplysningspligten.

En tilsvarende opfattelse findes hos Kaj Larsen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 482, hvor det med henvisning til Folketingets Ombudsmands beretning for 1980, s. 294, og for 1989, s. 164, bemærkes, at myndigheden normalt er berettiget til at afvise en parts anmodning om indhentelse af yderligere oplysninger, hvis oplysningerne ikke har den fornødne relevans.

En myndighed har ikke pligt til at imødekomme en anmodning eller opfordring fra parten om indhentelse af yderligere oplysninger, såfremt sagen allerede skønnes tilstrækkeligt oplyst, jf. bl.a. Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2014), s. 501, med henvisning til Ugeskrift for Retsvæsen 2006.3342 H.

5.2. Jeg har i en tidligere sag (se nyhed på ombudsmanden.dk den 6. oktober 2015: "Myndigheder må ikke afvise nye oplysninger") stillet Ankestyrelsen spørgsmål om styrelsens praksis vedrørende officialprincippet og inddragelse af nye oplysninger (nova). Ankestyrelsen iværksatte i den forbindelse en række tiltag. Det skete med udgangspunkt i styrelsens generelle notat af 29. oktober 2014 om retningslinjer for inddragelse af nye oplysninger i ankesagsbehandlingen (inddragelse af nova i anken), hvoraf fremgår bl.a. følgende:

"a. Det sker, at en part giver udtryk for, at sagen mangler oplysninger.

Det kan være oplysninger, som allerede findes, men også oplysninger, som først kan indhentes efter fremtidige undersøgelser. I disse situationer skal vi tage konkret stilling til relevansen af de oplysninger, som vi bliver bedt om at indhente.

Hvis det ikke kan udelukkes, at oplysningerne er relevante, skal vi som hovedregel selv indhente oplysningerne. Hvis de ikke er relevante, skal vi orientere parten om det."

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Da jeg bl.a. havde forstået Ankestyrelsens svar i sagen sådan, at der havde været sager, hvor manglende inddragelse af nye oplysninger havde betydet, at styrelsens afgørelser ikke havde været korrekte, oplyste jeg i min nyhed af 6. oktober 2015, at jeg fremadrettet ville have fokus på problemstillingen.

5.3. Som nævnt lagde Ankestyrelsen ikke oplysningerne fra dig om specialfunktionens ændrede vurdering til grund for styrelsens afgørelse, men derimod de vurderinger fra specialfunktionen, som X Kommune havde noteret. Ankestyrelsen har ikke i sin afgørelse forklaret hvorfor.

Styrelsen forholdt sig heller ikke til din opfordring om at kontakte specialfunktionen.

I udtalelsen til mig har Ankestyrelsen anført, at styrelsen ikke fandt grundlag for at betvivle, at udtalelserne fra specialfunktionen (som noteret af kommunen) var retvisende. Styrelsen har videre anført, at det forhold, at du var uenig i specialfunktionens vurdering af bilernes tekniske specifikationer, ikke ændrede ved styrelsens vurdering af, at styrelsen kunne lægge specialfunktionens vurdering til grund.

Jeg bemærker hertil, at der var uoverensstemmelser mellem de oplysninger, som kommunen havde indhentet fra specialfunktionen, og de oplysninger, som du – på baggrund af din samtale med medarbejderen i specialfunktionen – sendte til Ankestyrelsen den 20. juni 2016.

Til dette kommer, at du i din klage til Ankestyrelsen vedlagde en udtalelse fra en driftsleder ved en frøplantage og en udtalelse fra en ejer af en skovplanteskole, der begge modsagde specialfunktionens vurdering af forhjulstræk/firehjulstræk, som den var noteret af kommunen.

Du rejste således over for Ankestyrelsen tvivl om rigtigheden af oplysningerne fra specialfunktionen om, at en bil med firehjulstræk ikke var egnet til at kompensere for begrænsningen i din arbejdsevne.

Efter min opfattelse er der tale om en tvivl, som fortsat består efter min høring af Ankestyrelsen i anledning af din klage til mig.

5.4. Det fremgår af Ankestyrelsens udtalelse til mig, at styrelsen ikke tager stilling til, om den ansøgte bil med firehjulstræk i højere grad end den bevilgede billigste egnede bil efter serviceloven og ATV'en (sammen med traileren) er egnet til at kompensere for begrænsningen i din arbejdsevne. Styrelsen tager alene stilling til, om den bevilgede bil efter serviceloven og ATV'en faktisk kompenserer.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Det anførte kan opfattes sådan, at Ankestyrelsen ikke mener, at det på baggrund af den rejste tvivl om rigtigheden af oplysningerne om egnetheden af en bil med firehjulstræk var relevant at følge din opfordring og kontakte Specialfunktionen Job & Handicap.

Heroverfor står, at Ankestyrelsen i sin afgørelse henviste til, at X Kommune havde vurderet, at ATV'en var egnet til at kompensere for dine begrænsninger i arbejdsevnen. Af kommunens afgørelse fremgår bl.a. følgende herom:

"Ifølge Statens Specialfunktion Job og Handicap er dette køretøj [ATV'en] det bedst egnede til ufarbart terræn. Behovet for dette køretøj til jagt minder om behovet for et køretøj til arbejdsbrug. Der er tale om det samme terræn.

Jobcenteret vurderer, at du ved at benytte ATV'en til arbejdsbrug er kompenseret for begrænsningen i din arbejdsevne med at komme frem til træer og buske i ufarbart terræn."

Som anført ovenfor havde specialfunktionen ifølge kommunens oplysninger vurderet, at du ved at benytte ATV'en til arbejdsbrug var "kompenseret for begrænsningen i arbejdsevnen med at komme frem til træer og buske i ufarbart terræn". Om ATV'en fremgår det, at specialfunktionen vurderede, at den var "beregnet til at komme frem i ellers ufarbart terræn", og at behovet for ATV'en til jagt minder om behovet for et køretøj til arbejdsbrug. Der er tale om samme terræn.

Hertil kommer, at Ankestyrelsen i sit svar på min høring af styrelsen om dine udfordringer forbundet med at benytte ATV'en til arbejdsbrug, jf. nærmere pkt. 5.5 nedenfor, henviste til udtalelsen fra specialfunktionen.

De forhold, som du har anført om, at myndighederne har misforstået, hvad det er for et underlag, du kører på, dine oplysninger til Ankestyrelsen om specialfunktionens ændrede vurdering og din opfordring til styrelsen om at kontakte specialfunktionen (jf. ovenfor pkt. 4.2) er derfor for mig at se også relevante her.

Dette indebærer, at du efter min opfattelse også rejste tvivl over for Ankestyrelsen om rigtigheden af de oplysninger, som kommunen havde indhentet fra specialfunktionen om egnetheden af ATV'en.

5.5. I klagen til Ankestyrelsen skrev du også, at du ikke mente, at løsningen med ATV'en var hensigtsmæssig.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Du anførte således, at du ville have meromkostninger (brændstof, bro og færge) og et øget tidsforbrug (lavere fartbegrænsning) forbundet med transport med trailer.

Du har efter det oplyste også vanskeligheder med af- og pålæsning af ATV'en. I din klage til mig har du således uddybende anført, at du ved aflæsning ikke efterfølgende selv vil kunne få låst din specialkonstruerede kørestol til mellem 40.000 og 60.000 kr. inde i bilen. Hvis det er regn- eller snevejr, bliver kørestolen og puden våde, og du skal efterfølgende sidde på den våde pude resten af dagen. I værste fald er kørestolen borte, og du vil i så fald ikke kunne komme ind i din bil, da du er afhængig af kørestolen.

Du mener samtidig, at det er urimeligt, hvis en kunde i forbindelse med af- og pålæsning skal vente 10-15 minutter op til 2-3 gange i løbet af et besøg.

Du har yderligere peget på, at kommunikationen med kunden besværes af støj fra ATV'en, og på, at ATV'en nogle steder er uønsket, fordi den laver uhensigtsmæssige sporskader.

Den udtalelse fra ejeren af skovplanteskolen, som du vedlagde din klage til Ankestyrelsen, forholdt sig negativt til egnetheden af en ATV. ATV'en havde følge udtalelsen ikke den korrekte sporvidde og frihøjde til at køre mellem såbedene på planteskolen, og den lavede en del uhensigtsmæssige sporskader på grund af relativt grovmønstrede dæk.

Du mener, at myndighedernes løsning reducerer, hvad du normalt kan nå i din arbejdstid, og at løsningen også af den grund ikke er økonomisk rationel.

Det fremgår ikke af X Kommunes tredje og sidste kontakt til specialfunktionen – som den er noteret af kommunen den 2. marts 2016 – hvorfor dine vanskeligheder (som beskrevet i dit partshøringssvar til kommunen og i det væsentlige svarende til dem, der er anført ovenfor) ikke kunne føre til en ændret vurdering af specialfunktionens opfattelse af sagen.

5.6. Ankestyrelsen bemærkede i afgørelsen af 16. september 2016, at X Kommune havde oplyst, at kommunen var villig til at kigge på mulige løsninger i forhold til problemerne med af- og pålæsning af ATV'en.

Styrelsen forudsatte samtidig i afgørelsen, at kommunen ville tage kontakt til dig i forhold til de øgede omkostninger forbundet med anvendelse af ATV'en.

X Kommune har den 22. februar 2017 givet dig afslag på dækning af meromkostninger, fordi der efter kommunens opfattelse ikke er hjemmel hertil i lovgivningen. Jeg er ikke klar over, om du har indbragt afgørelsen for Ankestyrelsen.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Jeg kan også forstå, at kommunen for tiden behandler en ansøgning fra dig om personlig assistance.

Jeg er opmærksom på, at hjælp efter § 74 i beskæftigelsesindsatsloven er subsidær i forhold til hjælp efter anden lovgivning, jf. bestemmelsens stk. 2. Og jeg har ikke taget stilling til X Kommunes afgørelse af 22. februar 2017. Det skyldes, at ombudsmanden ikke kan behandle klager over forhold, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne myndighed har truffet afgørelse (§ 14 i ombudsmandsloven).

På det foreliggende grundlag medvirker de nævnte forhold imidlertid efter min opfattelse til at skabe tvivl om oplysningerne fra specialfunktionen om, at løsningen med ATV'en er egnet til at kompensere dig for begrænsningerne i arbejdslevnen, jf. beskæftigelsesindsatslovens § 74.

5.7. Hertil kommer dine øvrige vanskeligheder som beskrevet ovenfor.

I min høring af Ankestyrelsen bad jeg om, at styrelsen forholdt sig til, at du i din klage til mig ikke mente, at ATV'en fungerede "operationelt" for dig, sådan at du kunne passe dit arbejde trods dit handicap.

Jeg bad herunder bl.a. Ankestyrelsen forholde sig til dine oplysninger om en besværet kundedialog, væsentligt længere tid til udførelse af arbejdsopgaverne og problemer ved besigtigelse af frøbede på planteskoler mv. Det sidste havde sammenhæng med, at du i forbindelse med din klage til mig bl.a. har anført, at du ikke kan nå jorden fra ATV'en og dermed gennemføre en besigtigelse ved besøg hos kunder mv.

Ankestyrelsen har – ud over at henvise til specialfunktionens udtalelser – ikke forholdt sig hertil i udtalelsen til mig.

Efter min opfattelse består den tvivl, som du rejste over for Ankestyrelsen om rigtigheden af oplysningerne fra specialfunktionen om egnetheden af ATV'en, derfor fortsat efter min høring af Ankestyrelsen.

5.8. X Kommune har i sin udtalelse til mig bemærket, at det er "uhensigtsmæssigt at specialfunktionen alene giver mundtlig rådgivning i denne slags sager, da man vil undgå tvivl med skriftlig vejledning".

Det fremgår af Specialfunktionen Job og Handicaps hjemmeside, at specialfunktionen har etableret en "praktisk-juridisk hotline, der giver jobcentrene en nem og hurtig adgang til sparring i forbindelse med konkret sagsbehandling". Specialfunktionen har over for en af mine medarbejdere telefonisk oplyst, at

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

hotlinen ikke er udtryk for, at specialfunktionen alene giver mundtlig rådgivning.

Hos Karsten Revsbech m.fl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 174, anføres det, at indhentelse af udtalelser normalt sker skriftligt. I ukomplicerede sager kan det dog af tidsmæssige grunde være praktisk at indhente udtalelser telefonisk. Det var i udtalelsen til mig X Kommunes vurdering, at der var tale om en særdeles kompleks sag.

Efter min opfattelse underbygger det forhold, at udtalelsen fra specialfunktionen blev indhentet telefonisk, den tvivl, som du rejste over for Ankestyrelsen om rigtigheden af oplysningerne.

Dette gælder både i forhold til oplysningerne om, at en bil med firehjulstræk ikke kompenserer for begrænsningen i din arbejdsevne (jf. pkt. 5.3 ovenfor), og oplysningerne om, at det modsatte er tilfældet med ATV'en (jf. pkt. 5.4.-5.7 ovenfor).

6. Sammenfattende vurdering af oplysningsgrundlaget

Efter min opfattelse burde Ankestyrelsen have imødekommet din opfordring til at indhente yderligere oplysninger fra Specialfunktionen Job & Handicap.

Det skyldes, at du rejste relevant tvivl over for Ankestyrelsen om rigtigheden af de oplysninger fra specialfunktionen, som indgik i grundlaget for styrelsens afgørelse om at stadfæste X Kommunes afslag på din ansøgning.

Det fremgår af Ankestyrelsens udtalelse til mig, at styrelsen opfatter specialfunktionen som ekspert på området, og at styrelsen har lagt specialfunktionens udtalelse til grund.

Jeg finder derfor, at den rejste tvivl angår en væsentlig del af grundlaget for Ankestyrelsens afgørelse, og at tvivlen fortsat består.

Samlet er det min opfattelse, at Ankestyrelsens oplysningsgrundlag i din sag ikke har været tilstrækkeligt.

Jeg har gjort Ankestyrelsen bekendt med min opfattelse og henstillet til styrelsen at genoptage sagen med henblik på at træffe ny afgørelse.

Jeg har i den forbindelse anført, at jeg går ud fra, at de oplysninger, som du har givet i forbindelse med din klage til mig, indgår i styrelsens genoptagelse af din sag.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Du kan klage til mig igen, hvis du er utilfreds med Ankestyrelsens nye afgørelse.

Jeg har bedt Ankestyrelsen om at underrette mig om styrelsens nye afgørelse, men foretager mig i øvrigt ikke mere i sagen, medmindre du klager til mig igen.

...

Ankestyrelsen besluttede den 23. august 2017 at genoptage sagen på baggrund af ombudsmandens udtalelse, og den 8. september 2017 traf styrelsen afgørelse om at hjemvise sagen til fornyet behandling i kommunen.

Ankestyrelsen anførte bl.a. følgende i afgørelsen om at hjemvise sagen:

”Kommunen skal, inden den afgør sagen, indhente yderligere oplysninger fra Specialfunktionen Job & Handicap. Oplysningerne skal indhentes skriftligt.

Kommunen skal inden da – i samarbejde med dig – kortlægge dine arbejdsopgaver i dit fleksjob som (...). Formålet er at kortlægge, i hvilket omfang det ansøgte arbejdsredskab i form af fihjulstræk til bil kompenserer for din nedsatte funktionsevne og er af afgørende betydning, for at du kan fastholde dit fleksjob.”

Kommunen traf den 11. oktober 2017 afgørelse om at bevilge borgeren prisforskellen mellem den allerede bevilgede bil efter serviceloven og en bil med træk på alle fire hjul.

Sagsfremstilling

Det fremgår af sagen, at du blev bevilget fleksjob i [årstal] på grund af en rygmarvsskade efter en trafikulykke [fire år tidligere]. Du er permanent kørestolsbruger. Du er ansat i fleksjob i virksomhed A som (...).

Du har oplyst, at virksomheden producerer og markedsfører frø til træer og buske. (...) Virksomheden afsætter primært til professionelle planteskoler (...).

Produktionen af frø samt planlægningen og udførelsen af høsten indebærer besigtigelser mv. af skove og frøplantager. Salgsarbejdet og opfølgning herpå indebærer kundebesøg mv.

Den 17. december 2015 indgav du ansøgning til X Kommune om tilskud til firehjulstræk i forbindelse med bestilling af en allerede bevilget ny handicapbil. Af ansøgningen fremgår bl.a.:

”I forlængelse af en (...) i virksomheden [holder op] (...) og jeg skal overtage hans opgaver i felten har jeg behov for øget mobilitet i felten. Vores virksomhed handler med frø til træer og buske. Leverandørerne er skovdistrikter og kunderne produktionsplanteskoler. Det er når jeg er udenfor alm. veje og skal rundt i planteskoler (marker) og skove jeg kommer til kort med min mobilitet i kørestolen. Jeg har ved tidligere forsøg ofte siddet fast med min alm. bil og skal trækkes løs/ud af leverandøren/kunden til stor gene og tidsspild for alle parter. Konkurrenter til vores virksomhed kan bare gå rundt i landskabet, hvilket potentielt stiller min virksomhed ringere i konkurrencen. Hvis jeg i forbindelse med bestilling af ny handicapbil (med tilpasset kørestolsegnede indretning) kan få tilskud til 4WD (fire-hjulstræk) vil jeg kunne undgå disse problemer og kunne udføre mit arbejde tilfredsstillende for såvel virksomheden som for kunder og leverandører.

Der søges om dækning af forskellen mellem billigst egnede bil jf. rapport fra PTU¹ og billigst egnede bil med 4WD. Forskellen udgør kr. 148.782,00.”

De to biler i ansøgningen angik en ”Fiat Ducato, Combinato 130 HK 2.3 MJT L1H1 aut.” til 188.600,00 kr. og en ”Volkswagen Caravelle Trendline Lang 2,0 TDI 4-motion” til 337.382,00 kr.

I forbindelse med ansøgningen oplyste du, at du i maj 2013 fik godkendt en lignende ansøgning fra X Kommune, men at de planlagte funktionsændringer i din stilling var blevet udskudt indtil nu. Du havde derfor ikke udnyttet din bevilgning.

¹ Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Den 11. januar 2016 havde kommunen telefonsamtaler om sagen med kommunens egen visitationsenhed, PTU, dig og Specialfunktionen Job & Handicap.

Samtalen med PTU angik kommunens spørgsmål om billigste egnede bil med firehjulstræk (en anden bil end den, du havde foreslået, til ca. 279.091 kr.), mens det under samtalen med visitationsenheden bl.a. blev oplyst, at du i 2008 fik bevilget en firehjulstrukket ATV til brug for bl.a. jagt i fritiden.

Under telefonsamtalen med dig fik kommunen oplyst, at der ikke fandtes en firmabil, som du kunne bruge. Kommunen noterede også, at [anden person i firmaet] brugte en bil med firehjulstræk.

Om telefonsamtalen med Specialfunktionen Job & Handicap har kommunen noteret følgende:

"(...) Vigtigt at være opmærksom på, at det er kompensation for handicappet der er fokus på. Hun [medarbejder hos specialfunktionen] havde følgende spørgsmål til besvarelse: Kan B køre firmabilen, kan et andet terrængående køretøj hænges bagefter bilen? Er der evt. en trailer til dette brug?

Vedr. tilbuddet på bil med 4-hjulstræk er der tale om en primært bedre bil end det oprindelige tilbud på servicebil.

Spørgsmålet er, hvad der skal til for at kompensere for barriererne samt sandsynligheden for behovet mht til specialbil skal belyses i forbindelse med en evt. bevilling efter LAB²."

Den 28. januar 2016 havde X Kommune en ny telefonsamtale med Specialfunktionen Job & Handicap. Herom har kommunen noteret følgende:

"Talt med C fra Specialfunktionen Job & Handicap. Han oplyser at den ansøgte Caravelle er en personbil med træk på alle 4 hjul og ej en firehjulstrækker. Denne model er ikke velegnet til brug i ufarbart terræn. Den vil sætte sig fast og er således ikke beregnet til at køre i skov og mose. ATV'en som Visitationsenheden tidligere har bevilget til B til jagtbrug ([mærke og model]) er beregnet til at komme frem i ellers ufarbart terræn. Dette køretøj kan også bruges til kørsel i arbejdsfunktioner. Behovet for dette køretøj til jagt minder om behovet for et køretøj til arbejdsbrug. Der er tale om det samme terræn. Specialfunktionen vurderer ud fra mine oplysninger, at ved at bruge ATV'en til arbejdsbrug er borgeren kompense-

² Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

BILAG – SAGSFREMSTILLING

ret for begrænsningen i arbejdsevnen med at komme frem til træer og buske i ufarbart terræn.”

Samme dag partshørte X Kommune dig over et påtænkt afslag på din ansøgning. Som begrundelse henviste kommunen til vurderingen fra Specialfunktionen Job & Handicap om, at den ansøgte bil ikke var velegnet til brug i ufarbart terræn, og at den allerede bevilgede ATV var den bedst egnede til ufarbart terræn.

Den 9. februar 2016 kommenterede du X Kommunes partshøringsbrev af 28. januar 2016. Du mente ikke, at vurderingen fra Specialfunktionen Job & Handicap var fyldestgørende.

Dit svar indeholdt en beskrivelse af dine muligheder for at færdes med bil i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere (skovdistrikter), virksomhedens frøplantager og virksomhedens kunder (planteskoler mv.). Det fremgår, at du navnlig havde problemer med at komme rundt på vejene mv. i skovene, frøplantagerne og på planteskolerne uden at sidde fast med din nuværende bil med forhjulstræk, når det havde regnet, eller der lå vand.

I dit partshørings svar beskrev du også, hvorfor du mente, at ATV'en og trailer ikke var en egnet løsning:

”1. Når jeg skal rundt i skovene skal jeg ofte krydse offentlig vej eller sågar køre et stykke på sådanne for at komme til næste bevoksning i et skovstykke. ATV'en er ikke indregistreret og derfor heller ikke ansvarsforsikret så den må kun køre på private arealer. Det vil være ganske bekosteligt at skulle indregistrere en ATV. I frøplantagerne ville den i denne sammenhæng fungere fint, hvis det er vådt. Hos kunderne vil jeg ofte have samme problemer som i skoven med manglende fleksibilitet og for det skal lykkes med af- og pålæsninger. En aflæsning tager ca. 10-15 min fra jeg parkerer til bilen er låst og jeg kan komme afsted. Det samme gælder når jeg skal læsse igen. Det er urimeligt overfor en kunde, hvis jeg skal gøre dette 2-3 gange mens han skal vente.

2. Jeg kører over 20.000 km erhvervsmæssigt om året. Skulle ATV og trailer fremover være løsningen vil det kræve meget store omkostninger for såvel mig selv som for min virksomhed. Det vil kræve mange flere timer på landevejen og motorvejen idet man her normalt kører 80 km/t frem for 70 km/t med trailer på landevejen og mest betydningsfuldt mellem 110 og 130 km/ på motorvejen, hvor traileren er begrænset til 80 km/t. En tur til (...) frøplantage vil tage min. 3 timer mere tur / retur.

3. Tiden er ikke den eneste faktor. At have traileren på slæb kræver væsentligt mere brændstof pr. km – min personlige omkostning. Dertil kom-

BILAG – SAGSFREMSTILLING

mer afgifter til at passere broerne eller tage Molslinjen med en trailer. Dertil benzin til ATV, slitage på trailer og udstyr.

Er det rimeligt en arbejdsplads skal belastes af mit handicap ved øgede udgifter til transport i både direkte omkostninger og betydeligt større tidsforbrug for at udføre arbejdsopgaverne når en langt mere fleksibel og bedre egnet løsning er mulig?"

Den 28. februar 2016 supplerede du dit partshøringssvar med en beskrivelse af økonomien ved brug af henholdsvis en bil med firehjulstræk og en bil med almindeligt tohjulstræk med trailer og ATV. Du mente, at der var mest økonomisk rationale i at vælge en bil med firehjulstræk.

X Kommune kontaktede den 2. marts 2016 Specialfunktionen Job & Handicap vedrørende dine partshøringssvar.

Kommunen har noteret følgende om samtalen:

"D.d. talt med C ved Specialfunktionen Job & Handicap vedr. B's partshøring. De nye oplysninger ændrer ikke ved Specialfunktionens tidligere vurdering, at ATV'en kan dække behovet. Med hensyn til kørsel på offentlig vej frem til skovdistriktet vil den bevilgede bil efter Serviceloven være tilstrækkelig. Forhjulstræk er normalt det ideelle til terrænkørsel, hvorfor bilen også kan bruges på passager på skovveje."

Samme dag traf X Kommune afgørelse om at give dig afslag på din ansøgning. Af kommunens afgørelse, som blev truffet efter § 74 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, fremgår følgende:

"Det vurderes, at den ansøgte bil ikke dækker dit behov for kørsel uden for almindelige veje, i skov og på marker og således ikke kompenserer for din begrænsning i arbejdsvevnen til at kunne komme frem på planteskolernes udendørsterræn for at tilse frøsætningen i bevoksninger.

Din ekspertise er, at udvælge de bedste frø fra træ og buske. Det er denne funktion på arbejdet, vi skal hjælpe dig med at komme frem til via arbejdsredskabet.

Begrundelse:

Begrundelsen for afslaget er, at X Jobcenter ikke mener, at den ansøgte Volkswagen Caravelle Trendline lang 2,0 TDI 4-motion kompenserer for din begrænsning i arbejdsvevnen i form af fremkommelighed i mudret/ufarbart terræn.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Ifølge Statens Specialfunktion Job & Handicap er ansøgte Caravelle en personbil med træk på alle 4 hjul. Den er ikke velegnet til brug i ufarbart terræn. Den vil sætte sig fast og er således ikke beregnet til at køre i skov og mose. Der oplyses endvidere, at bil kun med forhjulstræk normalt, er det ideelle til terrænkørsel.

Jobcentret er via Visitationsenheden, Hjælpemiddelenheden, blevet bekendt med, at du i 2008 har fået bevilget en 4 hjulet ATV, [mærke og model] samt anhænger til transport heraf. Køretøjet er bevilget til jagt i fritiden med baggrund i, at dette køretøj kan bruges til at komme frem i ellers ufarbart terræn i skov og mose. ATV'en kan i bevillingen via Lov om Social Service, uden problemer, noteres til også at kunne bruges på arbejdspladsen. Ifølge Statens Specialfunktion Job og Handicap er dette køretøj det bedst egnede til ufarbart terræn. Behovet for dette køretøj til jagt minder om behovet for et køretøj til arbejdsbrug. Der er tale om det samme terræn.

Jobcentret vurderer, at du ved at benytte ATV'en til arbejdsbrug er kompenseret for begrænsningen i din arbejdsevne med at komme frem til træer og buske i ufarbart terræn. Med hensyn til afstandene i skovdistrikterne samt kørsel på offentlig vej, mener vi at den bevilligede bil efter Lov om Social service § 114 kan benyttes, hvor trailer med ATV'en er med.

I afgørelsen er der ikke lagt vægt på de øgede omkostninger i forbindelse med benyttelse af løsningen med trailer incl. ATV efter bilen, som du har påpeget i din partshøring.

Jobcentret erkender, at der kan være et problem med af- og pålæsning af ATV'en og er derfor villige til at kigge på en mulig løsning af dette.”

Du klagede den 17. marts 2016 til Ankestyrelsen over X Kommunes afgørelse af 2. marts 2016.

I klagen redegjorde du for, at ændringerne i din jobfunktion medførte mere praktisk arbejde i felten i alle vejrlig. Dine erfaringer med mobilitet på planteskoler, i frøplantager og skove havde hidtil været, at du havde siddet fast i din bil adskillige gange. For at komme fri havde du måttet rekvirere hjælp fra en traktor eller Falck til stor gene for dine kunder og dig selv.

Du mente, at en bil med træk på alle fire hjul i stor grad ville kunne kompensere dig for din fysiske begrænsning. Du ville således med stor frihed kunne besigtige, planlægge og vurdere høstmuligheder, -tidspunkter og -kvalitet og kunne dermed udføre dit job. Du anførte i den forbindelse, at kommunens beskrivelse af din jobfunktion var for begrænset. Dit arbejde bestod i langt mere end at udvælge de bedste frø fra træer og buske. Som [beskrivelse af stilling]

BILAG – SAGSFREMSTILLING

tog du vigtige beslutninger om bl.a. strategi, høst og dertil hørende omkostninger.

Om vurderingen fra Specialfunktionen Job & Handicap skrev du bl.a. følgende:

”Statens Specialfunktion Job & Handicap i denne sammenhæng er helt på vildspor. For det første er der i min jobfunktion hverken tale om kørsel i mose eller ufarbart terræn. Jeg ved ikke hvor disse forestillinger kommer fra, men på det grundlag er det klart at ingen biler er egnede. Hvis der derimod skeles til, at jeg skal kunne bevæge mig let og ubesværet mellem frøkilder, rundt i frøplantager (hvor der er græsdække i bunden), på skovveje, fremkommelige skovspor og rundt på planteskolers produktionsanlæg er vurderingen nok en helt anden. Hvis det har været tørt længe kan jeg køre med min nuværende bil med forhjulstræk. Hvis det derimod har regnet eller sneet for nyligt, bliver jorden blød og fedtet og bilen mister vejgrebet og skal trækkes fri. En bil med træk på alle 4 hjul vil i denne sammenhæng let kunne køre disse steder og i den sammenhæng kunne kompensere for mine begrænsninger i arbejdsevnen pga. manglende mobilitet. Det er simpelthen forkert hvad der står i begrundelsen citeret nederst i foregående afsnit. En bil med træk på alle 4 hjul vil ALTID være at foretrække til kørsel udenfor almindelig befæstning frem for en bil alene med forhjulstræk. Det tror jeg ikke, der er nogen med indsigt i kørsel udenfor almindelig belægning, der vil modsætte sig.”

I din klage fastholdt du også, at ATV'en ikke var en hensigtsmæssig løsning for dig. Du henviste bl.a. til den forøgede transporttid med trailer og omkostningerne hertil, til generne for kunder mv. ved tidsforbruget ved flere af- og pålæsninger af ATV'en fra traileren og til, at larmen fra ATV'en gjorde det svært at kommunikere med kunden, når denne gik ved siden af. Det var din opfattelse, at ATV'en i væsentligt omfang ville reducere din arbejdsevne målt i de opgaver, du kunne nå at udføre i din arbejdstid.

Du mente, at det var korrekt, når Specialfunktionen Job & Handicap beskrev ATV'en som det ideelle i uvejsomt terræn og mose, men at det ikke var i den type terræn, du havde brug for arbejdsrelateret mobilitet.

Som bilag til klagen vedlagde du kopi af X Kommunes bevilling af tilskud til firehjulstræk i 2013, en udtalelse af 7. marts 2016 fra en driftsleder ved en frøplantage og en udtalelse dateret marts 2016 fra en ejer af en skovplanteskole.

Om bevillingen fra 2013 skrev du, at du var ”uforstående overfor, hvad der havde ændret sig over de sidste tre år, der bevirker, at Jobcenter X nu ikke

BILAG – SAGSFREMSTILLING

længere mener, at 4WD er den rette løsning til kompensation af min begrænsning i arbejdsevnen!”.

I udtalelsen af 7. marts 2016 oplyste driftslederen bl.a. følgende:

”Jeg har flere gange været tilkaldt, i forbindelse med at B er kørt fast i plantagen. Ikke fordi han ’bare’ er kørt ind – uden at tænke sig om, men simpelthen fordi en alm. bil i praksis kun trækker på et hjul (når man ikke kan spærre differentialen). Jeg har måttet bruge min egen bil med 4WD eller traktor for at hjælpe ham videre.”

Af udtalelsen fra ejeren af skovplanteskolen fremgår bl.a. følgende:

”En vigtig del af et besøg hos os er at besigtige, hvordan det leverede frø er spiret hver sommer. Det foregår ved en rundtur i de forskellige såbede i planteskolen. Med B’s konkurrenter går vi rundt eller tager en bil mellem såbedene (der kan være noget afstand) og besigtiger til fods. Med B kører vi, hvor hans bil kan komme til. Så må jeg gå det sidste stykke og hente planter eller vi må se tingene på afstand. Det er ikke optimalt for samarbejdet på den måde.

Jeg kan forstå på B, at han har ansøgt om 4-motion til sin nye bil som handicapkompenserende hjælpemiddel. Hvis han får sin nye bil med 4-motion vil vi kunne komme frem overalt i planteskolen, herunder også på arealer vi lige har vandet. Det vil gøre B mere fri i sit arbejde og sikre en bedre og dybere relation mellem planteskolen og ham som leverandør.

Jeg er bekendt med, at B har en ATV. Den har ikke været anvendt i min planteskole idet den af flere årsager, ikke er egnet til besigtigelse af fremspirende frø på såbede. En ATV har ikke den korrekte sporvidde og den har for lille frihøjde til, at den kan køre mellem såbedene. Den laver endvidere en del u hensigtsmæssige sporskader pga. de relativt grovmønstrede dæk.”

X Kommune sendte den 14. april 2016 din klage til Ankestyrelsen efter at have genvurderet afgørelsen.

Den 3. og 6. juni 2016 anmodede du Ankestyrelsen om hastebehandling af sagen. Du henviste til, at sagen var presserende, for at du kunne komme på job og beholde dit arbejde.

I et brev af 15. juni 2016 henstillede X Kommune til Ankestyrelsen, at styrelsen hastebehandlede sagen. Det skete på baggrund af henvendelser fra dig til kommunen.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Den 20. juni 2016 oplyste du i en e-mail til Ankestyrelsen, at du havde talt med den medarbejder i Specialfunktionen Job & Handicap, der havde rådgivet X Kommune om egnetheden af det ansøgte hjælpemiddel. Du oplyste i e-mailen:

”Han kunne godt huske sagen. Vi fik en god drøftelse af mine udfordringer i mit arbejde pga. min manglende førerlicens i benene. Han havde forstået behovet, som beskrevet i telefonen af Jobcenter X ganske anderledes, nemlig behov for kørsel i skov og mose udenfor markerede spor og stier. Det er ikke det der er tale om i min jobfunktion. Her er tale om kørsel på græs og overdrevslignende underlag i anlagte frøplantager (i alt slags vejr) samt kørsel rundt i planteskoler på stampede jordveje, som kan være fedtede i vådt føre eller når der vandes.

Baseret på denne nye forståelse mente han mit forslag til handicapkompenserende løsning af min jobfunktion med en bil med træk på alle 4 hjul nok var ganske velovervejet og egnet. Det elektroniske 4-hjulstræk, der er på en VW kassevogn er det samme som på alle VW firehjulstrækkere. Det skal kombineres med differentialespærre for at være mest effektivt. Denne funktion er inkluderet i det forslag til bil jeg har stillet.

Jeg havde, som tidligere beskrevet, på fornemmelsen, at Jobcenter X' vurdering af mit behov og egnet løsning var baseret på et unuanceret og forkert grundlag. Det fik jeg vished for i dag via min telefonsamtale med (...). Han har direkte telefonnummer (...), hvis I måtte ønske at tale med ham under behandlingen af denne sag.”

Den 4. juli 2016 bekræftede Ankestyrelsen modtagelsen af dine e-mails af 3., 6. og 20. juni 2016 og kommunens anmodning af 14. juni 2016. Ankestyrelsen oplyste, at styrelsen havde din sag til behandling, og at styrelsen ville fremskynde behandlingen.

Ankestyrelsen fandt i afgørelse af 16. september 2016 ikke grundlag for at tilsidesætte X Kommunes vurdering af, at du ikke havde ret til tilskud til dækning af prisforskellen mellem billigste egnede bil og bil med træk på fire hjul til arbejdsbrug.

Ankestyrelsen lagde i afgørelsen vægt på, at du tidligere var bevilget en firehjulet ATV samt en anhænger til transport af ATV'en, og at kommunen vurderede, at ATV'en var egnet til at kompensere for dine begrænsninger i arbejdslevnen.

Af styrelsens afgørelse fremgår i øvrigt bl.a. følgende:

BILAG – SAGSFREMSTILLING

”Vi bemærker, at kommunen ifølge sagens oplysninger har indhentet en udtalelse hos Statens Specialfunktion der vurderer, at en bil med kun forhjulstræk er det ideelle til terrænkørsel, og at kommunen derfor vurderer, at den ansøgte bil ikke vil kompensere for din begrænsninger i arbejdsevnen.

Vi bemærker også, at du til sagen har oplyst, at der ikke er tale om, at du skal bruge bilen i ufarbart terræn.

Dette ændrer dog ikke ved vores vurdering af, at den ATV, som du allerede er bevilget, er egnet til at kompensere for begrænsningerne i arbejdsevnen.

Vi er opmærksomme på, at du til sagen har oplyst, at der er øgede omkostninger forbundet med anvendelsen af ATV'en, og at du har problemer med af- og pålæsning af ATV'en.

Vi bemærker i den forbindelse, at kommunen i afgørelsen af 2. marts 2016 oplyser, at kommunen er villig til at kigge på mulige løsninger i forhold til problemerne med af- og pålæsning af ATV'en.

Vi forudsætter, at kommunen samtidig vil tage kontakt til dig i forhold til de øgede omkostninger forbundet med anvendelsen af ATV'en.”

Du klagede den 28. september 2016 til mig. Det var din opfattelse, at Ankestyrelsen baserede sin afgørelse på en misforståelse. Den afgørelse, der var truffet, fungerede ikke ”operationelt” for dig, således at du fremadrettet kunne passe dit job på trods af dit fysiske handicap.

Af din klage fremgår bl.a. følgende:

”Der er nu to gange truffet afgørelse i sagen. Først afviste X Kommune ansøgningen, bl.a. på baggrund af en udtalelse fra 'Statens specialfunktion Job & Handicap', som de henviser til telefonisk har forklaret, at 'en bil med kun forhjulstræk er det ideelle til terrænkørsel frem for en bil med 4WD, og at kommunen derfor vurderer, at den ansøgte bil ikke vil kompensere for mine begrænsninger i arbejdsevnen'. Jeg fik efter denne afgørelse fat i den pågældende medarbejder hos 'Statens specialfunktion Job & Handicap' og spurgte ind til udsagnet. Han sagde det var helt misforstået. Det var et af mine ankepunkter i min klage til ankestyrelsen vedr. afgørelsen fra Jobcenter X. Jeg opfordrede Ankestyrelsen til at tage kontakt til medarbejderen, men på trods heraf har Ankestyrelsen i deres afgørelse lagt vægt på den samme åbenlyse fejlagtige forståelse medarbejderen i jobcenteret har fået igennem telefonen. Jeg synes det er beskæmmende, at en afgørelse fra Ankestyrelsen efter 4 måneders sags-

behandling kan komme frem til det samme – på et åbenlyst forkert grundlag. Jeg håber i denne sammenhæng Ombudsmanden kan gennemskue fejlen, at en bil med 4WD naturligvis er meget bedre til terrænkørsel end en bil med forhjulstræk alene. Hvorfor skulle bilfabrikanter ellers producere modeller med større frihøjde og 4WD til kørsel udenfor alm. veje? Derudover henvises bl.a. til tidligere fremsendte udtalelser fra kunder og samarbejdspartnere.”

Om brugen af ATV'en anførte du yderligere, at du ved aflæsning af ATV'en fra traileren ikke selv efterfølgende kunne få låst dine ejendele (kørestol mv.) inde i bilen. Du ville derfor blive nødt til at have assistance med. Du mente ikke, at dette var en god løsning, og henviste til det anførte i formålsparagraffen i serviceloven om at være uafhængig af andres hjælp i hverdagen.

Den 6. oktober og 7. november 2016 uddybede du din klage til mig. Af din henvendelse af 6. oktober 2016 fremgår bl.a. følgende om ATV'en:

”Når jeg igennem de seneste 8 år har brugt ATV og tilhørende trailer som mobilitetsfremmende hjælpemiddel for at kunne deltage i jagter, fiskeri langs kysterne, faglige ekskursioner, slåning af brakarealer samt snerydning er det alle tilfælde, hvor der er andre personer med eller til stede. Det er nemlig en forudsætning, at der er hjælp til at håndtere min kørestol efter jeg er kommet op på ATV'en. For at forstå dette bliver jeg nødt til kort at forklare processen fra jeg parkerer bilen til jeg kan køre af sted på ATV'en og have låst bilen af.

1. Jeg parkerer bilen et sted, hvor jeg kan komme ud ved brug af min kørestolslift, monteret i højre skydedør i min bil.
2. Jeg kører i min kørestol om for at løsne håndtag og aktivere det elektriske tip på traileren.
3. Jeg bruger det fastmonterede spil i traileren til at bakke ATV'en ned af traileren så den står på fast underlag.
4. Jeg sætter kørestolen ved siden af ATV'en og forflytter mig op på ATV'en.
5. Jeg skal have en hjælper til at sætte min kørestol ind i bilen, så jeg kan låse den sikkert og tørt inde (og hjælperen skal tage den ud når jeg kommer tilbage og skal af ATV'en igen).
6. Jeg kan køre afsted på ATV'en.

Hvis jeg under besøg i skove, frøplantager og frøavlsbevoksninger skal klare opgaven selvstændigt, som både Jobcenter og Ankestyrelse lægger op til i deres afgørelse, vil min kørestol (pkt. 5 ovenfor) stå alene tilbage ved traileren, hvor den er parkeret i det tidsrum jeg er væk. Hvis det er regn- eller snevejr bliver den og min pude våde, som jeg efterfølgende skal sidde på resten af dagen. I værste fald kan den specialkonstruerede

kørestol til 40-60.000 kr. være borte. I det tilfælde vil jeg ikke kunne komme ind i min bil, da jeg er komplet lammet i benene og dermed 100 % afhængig af min kørestol. Alternativet er en bil med 4WD, som jeg uanset vejret vil kunne udføre mit arbejde fra tørt, sikkert, selvstændigt og i samme tempo, som mennesker uden mit fysiske handicap. (...)

Et andet element, hvor ATV'en ikke kan løse mine mobilitetsbegrænsninger, er ved kundebesøg i planteskoler, hvor vi altid skal rundt og besigtige fremspiringen af det frø vi har leveret. Besigtigelsen foregår ved, at kunden og jeg skal rundt i hele produktionsplanteskolen (ikke et havecenter), hvilken ofte dækker et areal op til 300 Ha – dvs. lange køreafstande mellem kulturerne, hvor vi taler sammen og drøfter markedssituationen mv. Når vi kommer til et frøbed skal det besigtiges. Det betyder jeg skal bruge liften i min bil til at komme ned til jorden for at kunne mærke planterne og se evt. ikke spirede frø. Denne rolle kan jeg udfylde med en bil med 4WD da der er tale om jordveje, som ofte er bløde og fedtede, hvis det har regnet eller de har tændt for vandingsanlæg. Jeg vil med en bil med 4WD kunne køre helt hen til frøbedet og sænke kørestolen ned med liften for at besigtige. Under disse rundture taler man meget med kunderne og forstærker kunderelationen – et meget vigtigt element af et kundebesøg.

Hvis jeg, som Jobcenteret og Ankestyrelsen foreslår, skal benytte ATV'en til at komme rundt i planteskolen, vil jeg ikke kunne kommunikere med kunden på rundturen, da han skal følge efter i egen bil. Jeg kan ikke nå jorden fra ATV'en og dermed gennemføre besigtigelsen og sidst, men ikke mindst er produktionsplanteskoler ofte ikke placeret et sted, men med marker fordelt indenfor 2-5 km med transport på offentlige veje mellem markerne. Jeg må ikke benytte min ATV på offentlig vej, da den ikke er indregistreret og dermed forsikret til kørsel på anden end private arealer.”

Den 9. januar 2017 bad jeg Ankestyrelsen og X Kommune om en udtalelse i anledning af din klage. Jeg bad bl.a. med henvisning til retssikkerhedslovens § 10 Ankestyrelsen om at komme ind på det anførte i din klage om, at Specialfunktionen Job & Handicap telefonisk havde bekræftet over for dig, at der var tale om en misforståelse, og om din opfordring til Ankestyrelsen til at undersøge dette nærmere.

X Kommune oplyste i en udtalelse af 6. februar 2017, at kommunen fra sagens begyndelse havde vurderet, at der var tale om en særdeles kompleks sag, hvor jobcentret ikke selv var i besiddelse af den fornødne ekspertise på området til at kunne afgøre, hvilken biltype der bedst kompenserede for dine begrænsninger i arbejdsvejen.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Kommunen havde derfor tre gange rettet henvendelse til Specialfunktionen Job & Handicap om fagkyndig bistand til at vurdere din ansøgning. Umiddelbart efter hver henvendelse var der foretaget et journalnotat i sagen, og de telefoniske kontakter havde dannet baggrund for kommunens afgørelse af 2. marts 2016 om afslag på ansøgningen.

Af kommunens udtalelse fremgår i øvrigt:

”Det er jobcentrets vurdering, at jobcentret har været så præcis som mulig i sine forespørgsler om rådgivning fra Specialfunktionen. Skulle det ikke have været tilfældet, er det jobcentrets opfattelse, at Specialfunktionen med sine special-kompetencer burde have givet jobcentret et bedre grundlag at træffe sin afgørelse på.

Afslutningsvis skal jobcentret medgive, at det er uhensigtsmæssigt, at Specialfunktionen alene giver mundtlig rådgivning i denne slags sager, da man vil undgå tvivl med skriftlig vejledning.”

Det fremgår yderligere af X Kommunes udtalelse, at kommunen på baggrund af Ankestyrelsens afgørelse af 16. september 2016 forventede en snarlig afgørelse på en ansøgning fra dig om dækning af meromkostninger forbundet med brug af ATV'en. Det var samtidig kommunens umiddelbare opfattelse, at der i forhold til af- og pålæsning af ATV'en ville være mulighed for at yde støtte i form af bevilling af personlig assistance.

Kommunen oplyste, at du ville blive kontaktet herom i løbet af kort tid.

I Ankestyrelsens udtalelse af 17. februar 2017 bemærkede styrelsen indledningsvis, at styrelsen i sager om arbejdsredskaber – hvor der er tale om forholdsvist upræcise regler – efterprøver, om kommunens afgørelse ligger inden for rammerne af beskæftigelsesindsatsloven.

Ankestyrelsen oplyste, at dette betyder, at styrelsen foretager en retlig efterprøvelse af, om kommunen har truffet en lovlige afgørelse. Heri ligger også en vurdering af, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, og om de faktiske omstændigheder i sagen er korrekte. Desuden vurderer styrelsen de faglige vurderinger, der indgår i den konkrete sag.

Af udtalelsen fremgår endvidere bl.a. følgende:

”I vores afgørelse af 16. september 2016 forholder Ankestyrelsen sig til, hvorvidt den allerede bevilgede bil efter serviceloven og ATV'en tilsammen er egnede til at kompensere for begrænsningerne i B's arbejdsevne. Vi vurderer ligesom kommunen, at det er tilfældet. Vi har derfor stadfæstet kommunens afgørelse.

...

Vi bemærker, at vi ved vores afgørelse af 16. september 2016 ikke tager stilling til, om den ansøgte Volkswagen Caravelle i højere grad end den bevilgede billigst egnede bil efter serviceloven og ATV'en er egnet til at kompensere for begrænsningen i B's arbejdsevne. Vi tager alene stilling til, om den bevilgede bil efter serviceloven og ATV'en kompenserer.

Dette skyldes, at kommunen alene er forpligtet til at bevilge et arbejdsredskab, der kompenserer for begrænsningen i B's arbejdsevne. Betingelserne i lovreglen er, at hjælpen skal være af afgørende betydning, og at arbejdsredskabet skal kompensere for begrænsningen i arbejdsevnen. Samtidig må hjælpen ikke kunne dækkes efter anden lovgivning. Det vil i dette tilfælde sige, at den bevilgede bil efter serviceloven skal indgå i den samlede vurdering af behovet for hjælp.

...

X Kommune indhentede udtalelser fra Specialfunktionen Job & Handicap, inden kommunen afgjorde sagen om arbejdsredskaber. Ankestyrelsen opfatter Specialfunktionen Job & Handicap som ekspert på området, og vi har i denne sag ikke fundet grundlag for at betvivle, at udtalelserne fra Specialfunktionen Job & Handicap er retvisende. Vi har derfor lagt specialfunktionens udtalelser til grund. Vi har således ikke fundet grundlag for at indhente yderligere tekniske udtalelser i forhold til de forskellige bilers tekniske specifikationer.

Udtalelserne er dokumenteret ved kommunens notater efter samtalerne med specialfunktionen.

...

Det forhold, at B er uenig i Specialfunktionen Job & Handicaps vurdering af bilernes tekniske specifikationer, ændrer ikke ved vores vurdering af, at vi kan lægge specialfunktionens vurdering til grund. Vi fastholder derfor vores vurdering af, at den billigst egnede bil og ATV'en er egnet til at kompensere for begrænsningen i B's arbejdsevne."

I udtalelsen oplyste Ankestyrelsen yderligere, at du ville kunne klage over kommunens afgørelse om hjælp til øgede omkostninger og til problemerne med af- og pålæsning. Ankestyrelsen bemærkede, at styrelsen opfattede kommunens udtalelser som et tilsagn om at vurdere disse forhold og træffe afgørelse om mulighederne for hjælp i den forbindelse.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Det var Ankestyrelsens vurdering, at styrelsen som klageinstans ikke burde efterprøve forholdene, fordi kommunen endnu ikke havde truffet afgørelse herom. Forholdene var nævnt i styrelsens afgørelse for at gøre kommunen – og dig – opmærksom på, at kommunen skulle tage stilling til dine anmodninger. Da kommunen allerede positivt havde tilkendegivet, at den ville gøre dette, vurderede styrelsen, at det var tilstrækkeligt med en bemærkning herom i afgørelsen.

I et partshøringssvar af 24. februar 2017 havde du en række bemærkninger til myndighedernes udtalelser.

Du satte fortsat spørgsmålstegn ved grundlaget for udtalelsen fra Specialfunktionen Job & Handicap og mente, at den beroede på en misforståelse. Du forstod – med henvisning til bevillingen af samme hjælpemiddel i 2013 – ikke X Kommunes tilkendegivelse om, at der var tale om en ”særdeles kompleks sag”.

Det fremgår endvidere af dit svar, at kommunen i en afgørelse af 22. februar 2017 gav dig afslag på din ansøgning om dækning af ekstra udgifter i forbindelse med brug af trailer og ATV. Det var kommunens opfattelse, at der ikke var hjemmel hertil i § 74 i beskæftigelsesindsatsloven eller efter reglerne om merudgifter i serviceloven. Du anførte, at afgørelsen betød, at virksomheden fik ekstraomkostninger på 50.000 kr. årligt ved at have en medarbejder med handicap ansat. Du oplyste, at kommunen var ved at undersøge muligheden for personlig assistance i forhold til problemerne med af- og pålæsning af ATV'en.

Af dit partshøringssvar fremgår yderligere bl.a.:

”Den foreslåede løsning fra Jobcenter X med ATV, trailer, hjælper, ekstra køretid, ekstra omkostninger til kørselsgodtgørelse og ekstra omkostninger til broer og færge pga. traileren, vil for min virksomhed og for Jobcenter X (eller den kasse der skal dække assistentens/hjælperens løn) have store økonomiske konsekvenser i en helt anden størrelsesorden, end det ansøgte hjælpemiddel, som derfor for alle parter bør være den optimale løsning på udfordringerne. En hjælper/assistent skal ikke alene køre med, men også vente mens jeg holder møder og snakker med kunder. Stort set alle kunder bor [i en anden landsdel] eller [i udlandet], hvorfor en sådan løsning også uundværligt vil udløse ekstra omkostninger til hotelovernatninger og mad til en assistent/hjælper. Jeg ville derudover føle det akavet, at have en assistent/hjælper med på kundebesøg.

På baggrund af Jobcenter X' løsning på den beskrevne aflæsningsproblematik, hvor jeg henvises til at bruge bevilget personlig assistance/hjælp for at benytte ATV og trailer, mener jeg fortsat ikke at ATV

BILAG – SAGSFREMSTILLING

og trailer er en egnet løsning som kompenserende for begrænsningerne i min mobilitet.

Jeg bemærker i øvrigt, at hverken Jobcenter X eller Ankestyrelsen i det hele taget forholder sig til noget praktisk i mine udfordringer. De virker ikke til at have interesse i selve hjælpemidlet. De forholder sig ikke til en ATV er uønsket i planteskolerne, jf. udtalelse fra en planteskoleejer i sagen. De forholder sig ikke til kommunikationsudfordringerne, da ATV'en larmer en hel del. De forholder sig ikke til jeg ikke kan nå jorden og derved inspicere frøbede under kundebesøg og dermed er fraskåret at udføre mit arbejde.”

Den 10. marts 2017 sendte du mig en udtalelse af 9. marts 2017, som du havde indhentet fra (...) (importør af Volkswagen i Danmark).

Af udtalelsen fremgår, at til kørsel på ikke asfalteret vej anbefales en Caravelle med træk på alle fire hjul, da det giver et markant bedre vejgreb og bedre styreegenskaber under vanskelige forhold. Det fremgår også, at firehjuls-trækket minimerer risikoen for at køre fast på for eksempel jord eller græsunderlag, da trækkraften overføres til alle fire hjul.

I tilknytning til udtalelsen oplyste du, at du på en tur for nylig havde siddet fast med bil og trailer (med ATV) og måtte have traktorhjælp til at komme fri. Det var din oplevelse, at det ikke fungerede i praksis at have trailer og ATV med rundt.

Jeg sendte den 2. og 17. marts 2017 dine henvendelser af 24. februar og 10. marts 2017 med bilag til Ankestyrelsen og X Kommune til orientering.